

[Indenrigsministeren.]

Hensyn til Kursen. Og det er saadan med disse Rentesaetsar, at de ligesom andre Maksimalpriser har en Tilbøjelighed til ogsaa at blive Minimalpriser; selv om der i og for sig kunde være Grund til at udlaane Penge til en lavere Rente, vil det ikke blive gjort, fordi det offentlige nu har konfirmeret denne bestemte Rentesaets.

Jeg er enig med det ærede Medlem i, at nogen stor Paavirkning af den effektive Rente igennem Bestemmelser i et Forslag som det foreliggende næppe kan opnaas. Men naar jeg har foreslaaet at undtage Kreditforeninger og Hypotekforeninger, er det heller ikke først og fremmest med den Begrundelse, at man der ikke kan paavirke den effektive Rente — det kunde man maa-ske forhandle om — nej; saa var det, fordi man ikke der paa Forhaand kan fastsætte en bestemt Kurs, fordi Renten i Forvejen er fastsat, og derfor vilde det netop blive en Bestemmelse ogsaa af den effektive Rente, man her vilde faa. Naar man i Kreditforeningerne aabner en Serie, fastlægger man jo en bestemt Rentefod; og hvis man saa binder Kursen under en Udvikling af Pengemarkedet, er det maaske ikke muligt at faa Penge til den Rente og til den Kurs, man paa Forhaand havde fastlagt. Noget andet er, hvor man direkte udlaaner Penge, der kan man i hvert givet Øjeblik tage Hensyn baade til Kursen og til Rentens Størrelse.

Derfor synes jeg ikke, det ærede Medlem har Ret i, at man her kan undtage Sparekasserne. Der er ikke den Begrundelse for dem som for Kreditforeningerne, fordi de netop i Almindelighed udlaaner Penge direkte til Laantageren og til den Rentefod, der nu er paa det givne Tidspunkt. Jeg synes altsaa ikke, at der er nogen Grund til at undtage Sparekasserne, ogsaa fordi jeg underhaanden har forhørt mig hos Sparekasserepræsentanter, og faaet disses Udtalelse for, at de ikke har noget imod den Form for Lovgivning, som her foreslaas.

Det ærede Medlem mente, at man kunde frygte for, at Forsikringssselskaber og Sparekasser ikke vilde laane Penge ud paa disse Vilkaar. Jeg tror, som sagt, ikke, det gælder Sparekasserne, men det er muligt, at der kan være visse Vanskeligheder, hvor der er Tale om Forsikringssselskaber, ikke saa meget med Hensyn til at faa en tilstrækkelig Pris som med Hensyn til at faa Uopsigelighe-d i en bestemt Aarrække for derved i højere Grad at kunne beregne den Indtægt, de faar i Forhold til de Forpligtelser, de paatager sig. Der maa man afveje disse

Forhold imod hinanden. Hvis nu Forsikringssselskaberne i højere Grad gaar over til at købe Obligationer — hvor meget de nu laaner ud i fast Ejendom paa den Maade, ved jeg ikke —, vil de ogsaa derigennem anbringe Penge og faa Pant i fast Ejendom og derved udløse andre Penge og, hvis det sker i større Udstrækning, medvirke til at Obligationkursen kan gaa op, og derigennem i Virkeligheden paavirke Renten i nedad-gaaende Retning. Noget af det, som i højeste Grad er bestemmende for Bedømmelsen af, hvad der er det naturlige Renteniveau, er, synes det mig, netop Kursen paa Obligationer, som jo handles paa det frie og aabne Marked.

Det ærede Medlem Hr. Aksel Møller nævnte, at han ikke var sikker paa, at man undgik visse Omgaaelser af Bestemmelserne. Jeg vil dog sige til det ærede Medlem, at de Bestemmelser vedrørende Ejerpantebreve, som staar i Bemærkningerne til Lovforslaget, er det Meningens man skal rette sig efter. Det er ikke Meningens, at man skal kunne laane Penge ud paa Ejerpantebreve til en Underkurs, men de kan gives som Haandpant, og der drejer det sig for saa vidt ikke om Udlaan mod Pant i fast Ejendom, men netop om Udlaan mod Haandpant. Det er ikke Meningens, at det skulde foregaa, som det nu vistnok gør det, at en Ejer udsteder et Pantebrev, som han derefter sælger og derved opnaar et Laan til en Underkurs, dette vilde jeg mene man kan betragte som en Omgaaelse af Lovens Bestemmelser og derfor ikke kan tillade. Det, der omtales i Bemærkningerne, er det Forhold, at Kreditforeningsobligationer og andre Obligationer henlægges som Pant mod Laan, og det omhandlede Forhold bliver ikke aktuelt medmindre Manden gaar fallit, eller i hvert Fald hans Ejerpantebrev maa tages som Pant mod et givet Laan, og dette maa formentlig og forhaabentlig kun være i de færreste Tilfælde.

Det ærede Medlem sagde ogsaa, at man ikke efter det foreliggende Lovforslag kunde se, hvad man kom til at give i Rente, og saa vidt jeg forstod det ærede Medlem, tænkte han her paa Kreditforeninger og Hypotekforeninger. Det er rigtigt, at Lovens Bestemmelser ikke vedrører disse Pengeudlaansinstitutter, men naar man taler om de Udlaan, som Loven omhandler, kan jeg ikke se rettere, end at det i Virkeligheden er let at bedømme, hvad man giver i Rente af sine Laan, naar det hovedsageligt giver sig Udtryk i Rentesaetsen.

Det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard talte om den Betydning, som Maksimalrentebestemmelsen i den gamle Lov har